

I.

ОСНОВАНИЕ ТО КЛЮЧЕЙ БЪЛГАРСКАГО ІАЗИКА.

Ключъ българскаго іазыка е съставенъ отъ цѣло то старобългарско *ась* и той отваря сички тѣ български рѣчи т. е. показва първобытно то имъ значение, не само до слогове тѣ, нѣ и до най-слабый гласецъ.

Той докарва іазыка ни до първѣ тѣ и послѣдни тѣ точкѣ на коихъ е основанъ мыслено, говорено и писмено, и по-нататъкъ отъ таїкъ границѣ не можи ся оти.

А таїа първа и послѣдна точка е: най-слабый гласецъ кого то можи да пройзнесе родившій ся на свѣтъ слабъ юните человѣкъ, и кой то гласецъ на нашъ български іазыкъ ся пиши съ полугласнаꙗ или нѣмогласнаꙗ буквѣ, коѧ е равна въ значеніе то си съ образовано то и пълно то вѣкъ лично мѣстомѣніе *асъ*, кое значи *быти*, *има мя*, *сѫществуꙗ*, *être*.

На самскрѣтый іазыкъ неупрѣдѣлено то наклонение сѫществитълнаго глагола *быти* е *as=être*, т. е. истое лично мѣстомѣніе първаго лица на нашъ български іазыкъ *асъ*, кое въ старочѣрковный ни іазыкъ е писано *азъ*.

Забѣлѣшика. Отъ сички тѣ народы, говорящтии днѣсъ славіанскыи названъ іазыкъ, само Бѣлгари тѣ изговаряющъ лично то мѣстомѣніе първаго лица ась равно какъ то е въ самскрѣтый іазыкъ неупрѣдѣлено то наклонение сѫществитълнаго глагола *as=être=быти*. Нѣ то ся изговаря и разновидно отъ народа, кой самъ себе си назовава Бѣлгари нѣ, Бѣлгари нѣ и Булгари нѣ. и. п. по нѣгдѣ си казвѣть: ась или іа съ, азъ или іа зъ; по нѣгдѣ си: ас-ка или ас-кане-къ, тѣй и ублагозвучено іа-съ, іа-ска, іа-скана, іа-скана-къ нѣгли и другче. А другадѣ казвѣть само іа, вмѣсту ась и проч., какъ то го изговаряющъ Руси тѣ, Сърби тѣ и други нѣкои си славіански племена. Това же свойство българскаго іазыка, да прибавя по нѣколко си окончанія на корени тѣ си рѣчи, какъ то и въ само то народно имя Бѣлг-ар-инѣ, имнитълни нѣкои си падежы на *a*, *u* и *o* и друг., това, казваме свойство ся види и сѫществує въ самскрѣтый іазыкъ, а най-паче въ занѣскій, за кое то ные ште имаме приликъ да говориме въ общирность другадѣ, въ сравнение то българскаго іазыка съ самскрѣтаго, и тамо штемъ доказа чи тии окончанія нѣ сѫ татарштини, какъ то нѣкои си неопытни любословци Славіани и други сѫ мѣдрували о тому.

Разяснение. Сама та рѣчь іазыкъ кату ся разглоби до първобытныи си слогъ, а отъ него до първобытныи гласецъ, отъ кого ся е произведа и тѣй